

Ο ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΑΥΛΙΣΜΟ: ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ-ΚΛΙΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

¹Δανιηλίδη Ελένη, Ψυχολόγος MSc
²Νικολάου Αικατερίνη, Λογοθεραπεύτρια, Hi.k.e.r therapist*

Λέξεις Κλειδιά: τραυλισμός, τραυματική απώλεια, λογοθεραπεία, ψυχολογική υποστήριξη

Στην παρούσα μελέτη παρουσιάζεται η αναγκαιότητα της συνεργασίας του λογοθεραπευτή και του ψυχολόγου σε παιδί με εξελικτικό τραυλισμό, το οποίο βίωσε μια τραυματική απώλεια στην οικογένειά του.

Παρουσίαση περιστατικού

Η Μ. προσήλθε για λογοθεραπευτική αξιολόγηση στην ηλικία των τεσσάρων (4) ετών κατόπιν πρωτοβουλίας των γονέων με αίτημα τη διερεύνηση της ροής της ομιλίας της. Σύμφωνα με το ιστορικό ο τραυλισμός εκδηλώθηκε στα 3,5 έτη και παρουσίαζε αυξομειώσεις. Προτάθηκε η ένταξη του παιδιού σε λογοθεραπευτική και εργοθεραπευτική παρέμβαση. Το ίδιο χρονικό διάστημα η μητέρα του παιδιού αναγκάστηκε να προβεί σε αναγκαστική διακοπή κύησης σε προχωρημένη εγκυμοσύνη. Η Μ. ήταν ενήμερη για την εγκυμοσύνη της μητέρας.

Λογοθεραπευτική παρέμβαση (διττός ρόλος)

Αρχικώς στόχευε

- στην οργάνωση του γλωσσικού συστήματος
- στην ενίσχυση της ανάκλησης
- στην αποκατάσταση των φωνολογικών και αρθρωτικών λαθών
- στην ενίσχυση λειτουργίας του στοματοκινητικού μηχανισμού και τη διαχείριση της αναπνοής
- Οι γονείς είχαν λάβει οδηγίες για την πλαισίωση του παιδιού στις στιγμές τραυλισμού στην καθημερινότητα

Στην ηλικία των 4,5 ετών, μετά από τις διακοπές του καλοκαιριού, το παιδί προσήλθε στο χώρο με μωσπάσματα (τικ) και με επιβαρυνμένη ροή ομιλίας. Είχαν παρατηρηθεί τα εξής:

- Στιγμές τραυλισμού: επαναλήψεις αρχικών συλλαβών των λέξεων, μπλοκαρίσματα
- Σωματικά συμπτώματα: αποστροφή βλέμματος, κλείσιμο ματιών κατά τα επεισόδια, «κρύψιμο» στόματος με το χέρι και ψιθυριστή ομιλία.

Ακολούθησε άμεση παρέμβαση επί της ροής ομιλίας με τα εξής στάδια:

- i. Απευαισθητοποίηση (συζήτηση με το παιδί και παρακολούθηση σχετικού υλικού - ήδη από αυτό το στάδιο οι δευτερεύουσες συμπεριφορές και τα τικ μειώθηκαν αισθητά)
- ii. Αναγνώριση (είχε ήδη επίγνωση ποιες στιγμές εμφανίζει τραυλισμό)
- iii. Τροποποίηση (τροποποίηση ταχύτητας ομιλίας - «τρενάκι» → όταν πηγαίνει πολύ γρήγορα θα φύγει από τις ράγες)
- iv. τροποποίηση τραυλισμού - «σαλιγκαράκι» → στις λέξεις που νοιώθεις ότι θα κολλήσεις θα πηγαίνεις αργά σαν το σαλιγκαράκι + σαλιγκαράκι οπτικό που φτιάξαμε μαζί και το πήρε στο σπίτι)

Ψυχοθεραπευτική παρέμβαση

Αρχική εικόνα κατά την ψυχολογική αξιολόγηση:

- έντονα μωσπάσματα (τικ)
- στιγμές τραυλισμού
- επίμονη ενασχόληση με συμβολικό παιχνίδι χωρίς να εμπλέκει τη θεραπεύτρια
- συχνές αναφορές σε «μωρό»

Θεραπευτικοί στόχοι

- εγκαθίδρυση θεραπευτικής σχέσης
- απρόσκοπτη έκφραση των συναισθημάτων μέσω συμβολικού παιχνιδιού
- επεξεργασία και νοηματοδότηση συναισθημάτων που σχετίζονται με την απώλεια
- ενίσχυση της επεξεργασίας της απώλειας

Παρούσα θεραπευτική εικόνα

- απουσία μωσπασμάτων (τικ)
- εμφάνιση θετικών συναισθημάτων
- αύξηση αυτοπεποίθησης
- διαχείριση και επεξεργασία της απώλειας

Συμπεράσματα

Ο τραυλισμός είναι ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο, διότι περιλαμβάνει πληθώρα παραγόντων (οργανικοί, γλωσσικοί, ψυχολογικοί και περιβαλλοντικοί) οι οποίοι επηρεάζουν την εξέλιξή του. Το συγκεκριμένο κλινικό περιστατικό αναδεικνύει τη σημασία της συνεργασίας των ειδικοτήτων της λογοθεραπείας και της ψυχοθεραπείας, ειδικά όταν η ροή ομιλίας επηρεάζεται από ψυχολογικούς παράγοντες. Βασικός και κύριος στόχος και των δύο παρεμβάσεων είναι η ολοκληρωμένη πλαισίωση τόσο του ίδιου του παιδιού, αλλά και της οικογένειας.

Αποτελέσματα

Η λογοθεραπευτική παρέμβαση επέφερε θετικά αποτελέσματα, καθιστώντας το παιδί ικανό να διαχειριστεί τις δυσροές. Οι γονείς ενδυναμώθηκαν να υποστηρίξουν τη ροή της ομιλίας του παιδιού. Στη συνέχεια, και με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων, έγινε παραπομπή σε ψυχολόγο προκειμένου να διερευνηθούν οι ψυχικοί λόγοι οι οποίοι πυροδοτούσαν τα τικ και επιβάρυναν τη ροή ομιλίας. Παράλληλα προτάθηκε οι ίδιοι να ενταχθούν σε συνεδρίες συμβουλευτικής.

Τραυματική Απώλεια

- ορισμός: απώλεια ενός αγαπημένου προσώπου κάτω από τραυματικές συνθήκες
- ξαφνική και απροσδόκητη απώλεια (Gilbert, 2009)
- συνέπειες: μεγάλη ένταση θρήνου, αλυσιδωτές παράλληλες κρίσεις ή δευτερογενείς απώλειες (Doka, 1996)
- περιπλεγμένη διαδικασία θρήνου: απουσία ικανού χρονικού διαστήματος για να αναπτυχθεί προσδοκία θανάτου και απουσία δυνατότητας αποχαιρέτισμού

Παράγοντες οι οποίοι περιπλέκουν τη διαδικασία του πένθους

- το αιφνίδιο και απροσδόκητο του θανάτου
- η βία, ο τραυματισμός και η καταστροφή
- η δυνατότητα αποτροπής ή/και η τυχαιότητά του
- η απώλεια ενός παιδιού
- οι πολλαπλοί θάνατοι (Rando, 1993).

¹el-daniilidi@hotmail.com
²knikolaou22@hotmail.com

Πηγές
<https://www.travlimos.gr/>

Βιβλιογραφία:

1. Kelman E., Nickolas A., 2008, Πρακτική Παρέμβαση για Πρώμο Παιδικό Τραυλισμό (Μαρτίνης Ι. Μετ), Αθήνα: Προσέγγιση παιδιού, εφήβου και οικογένειας
2. Gilbert, K. (2009) Grief a Family Context, a course offered over the internet.
3. Doka, K. (1996) Living with grief after sudden loss. New York : Routledge.
4. Rando, T. (1993). Treatment of complicated mourning. Illinois : Research Press.
5. Βογιαννίδης Ι., Πρωτόπαππας Α., Σταυρακάκη Σ., 2003, «Δοκιμασία Πληροφοριακής και Γραμματικής Επάρκειας - Εικόνες Δράσης», Αθήνα, Εκδόσεις Γλαυκή
6. Βογιαννίδης Ι., Πρωτόπαππας Α., Σιδερίδης Γ., 2009, «Δοκιμασία Εκφραστικού Λεξιλογίου», Αθήνα, Εκδόσεις Γλαυκή

